

Пам'яті вченого

Пам'яті професора Ф. Д. Заставного

23 вересня 2012 р. відійшов у вічність Федір Дмитрович Заставний – професор, доктор географічних наук, відомий учений економіко-географ та економіст, академік АН Вищої школи України, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка, Заслужений діяч науки і техніки України.

Ф. Д. Заставний народився у с. Дібринів Рогатинського району Івано-Франківської області 27 березня 1929 р. у селянській родині. Навчався в Бережанській гімназії (Тернопільщина) та Рогатинському педучилищі. У 1946–1951 рр. був студентом географічного факультету Львівського державного університету імені Івана Франка. Спеціалізувався на кафедрі економічної географії. У 1951–1953 рр. працював

науковим співробітником відділу економіки Львівської філії АН УРСР, літературним працівником сільськогосподарського відділу обласної газети «Вільна Україна».

У 1955 р. переходить на посаду доцента кафедри економічної географії рідного університету, у 1961 р. – на посаду доцента, згодом професора і завідувача кафедри економічної географії Львівського торгово-економічного інституту (нині Комерційна академія).

Ф. Д. Заставний у 1957 р. захистив кандидатську дисертацію з проблем розвитку новозбудованого у цей період Львівсько-Волинського басейну і здобув учений ступінь кандидата економічних наук, а в 1970 р. – докторську з теоретичних і прикладних проблем комплексного промислового розвитку регіонів (на Ученій раді з географії Ленінградського університету).

У 1974 р. Федір Дмитрович Заставний переїжджає до Києва, де працює у Раді вивчення продуктивних сил АН УРСР, керуючи відділом проблем економіки районів. В 1988 р. повертається до Львова на посаду завідувача кафедри економічної і соціальної географії. У 1990 р. стає завідувачем організованої ним першої в державі кафедри географії України, де працював до 2010 р.

Федір Дмитрович Заставний належить до категорії перших вихідців із заходу України, що здобули високі науково-педагогічні ступені й посади доктора географічних наук і професора. Серед науковців він був відомий як трудоголік – написав понад 400 наукових праць, в т. ч. близько 50 монографій, брошур, підручників і навчальних посібників для вищої і середньої школи. За науковий доробок Ф. Д. Заставного було удостоєно премії імені О. Г. Шліхтера (тепер – імені М. Туган-Барановського) Академії наук України.

Тематика наукових праць ученого різноманітна, починаючи від проблем економіки і географії та закінчуючи проблемами охорони навколишнього середовища і раціонального використання природно – та працересурсного потенціалу регіонів і України загалом. Особливу групу становлять праці комплексно-територіальної організації промислового виробництва (тема докторської «Економіко-географічні проблеми дослідження територіально-промислових комплексів») та його збалансованого розвитку.

В умовах незалежної України учений вивчав проблеми нового економічного районування території держави (дев'ятичленний поділ), депресивності в геопросторовому вимірі. Особливу увагу у своїх працях він зосередив на науковому аналізі працересурсного потенціалу держави, наслідках голодомору-геноциду в його географічних аспектах.

Особливо проявився талант Ф. Д. Заставного як педагога вищої школи, географа-українознавця. З-під його пера вийшов ряд підручників з географії України українською, румунською, угорською і польською мовою для середніх шкіл, декілька видань «Економічної і соціальної географії» для вищих навчальних закладів. Лебединою піснею стала фундаментальна монографія «Україна: природа, населення, господарство», яка появилася за рік до смерті ученого. Ф.Д. Заставний брав активну участь у роботі географічної комісії НТШ, виступав з доповідями про демографічну ситуацію в Україні.

В особі проф. Ф. Д. Заставного українська географія втратила маститого науковця, що прокладав нові шляхи у дослідженнях актуальних проблем географічного та економічного українознавства. Пам'ять про вченого вічно житиме в наших серцях.

*Колектив Інституту регіональних досліджень НАН України,
науково-редакційна рада та редакційна колегія журналу
«Регіональна економіка» глибоко сумують з приводу смерті
Федора Дмитровича Заставного*